

Spis treści

Wykaz skrótów	XIII
Wykaz literatury	XV
Wykaz orzecznictwa	XXIX
Inne źródła i opracowania	XXXIX
Wykaz aktów prawnych	XLI
Wstęp	LV
Rozdział I. Zagadnienia wprowadzające	1
§ 1. Znaczenie problematyki badawczej	1
§ 2. Wolność zgromadzeń w świetle wiążących Polskę aktów prawa międzynarodowego	7
§ 3. Związki pomiędzy wolnością zgromadzeń a wolnością słowa oraz wolnością zrzeszania się i innymi wolnościami	20
Rozdział II. Kształtowanie się ogólnej regulacji zgromadzeń w II RP i w PRL	30
§ 1. Prawa i wolności człowieka bezpośrednio po odzyskaniu niepodległości (lata 1918–1920)	30
§ 2. Prawa i wolności człowieka w świetle ustawy z 17.3.1921 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ustawy Konstytucyjnej z 23.3.1935 r.	31
§ 3. Początki regulacji ustawowej w dziedzinie wolności zgromadzeń	32
§ 4. Wolność zgromadzeń w świetle uregulowań ustawy z 11.3.1932 r. o zgromadzeniach	33
I. Ograniczenia zakresu stosowania przepisów ustawy z 1932 r. Klasyfikacja zgromadzeń i właściwość organów	34
II. Zwolywanie zgromadzeń	35
1. Zgromadzenia w lokalach	35
2. Zgromadzenia na otwartej przestrzeni	36
III. Przebieg zgromadzenia i rola jego przewodniczącego. Obowiązki uczestnika zgromadzenia	37
IV. Administracyjna reglamentacja zgromadzeń niepublicznych. Zjazdy i zebrania przedwyborcze	38
V. Nadzór nad zgromadzeniami	39

VI. Analiza przepisów karnych zawartych w ustawie z 1932 r.	40
§ 5. Kształtowanie się administracyjnej reglamentacji wolności zgrupowań w latach 1932–1939 w świetle orzecznictwa	41
I. Analiza wybranych orzeczeń kształtujących interpretację pojęcia zgrupowania i zakresu stosowania ustawy	42
II. Analiza wybranych orzeczeń dotyczących procedury organizowania zgrupowań, ich legalności oraz praw i obowiązków uczestników	45
III. Analiza wybranych orzeczeń kształtujących status prawny przewodniczącego oraz dotyczących zagadnień nadzoru nad zgrupowaniami.....	50
§ 6. Zgrupowania w latach 1944–1962	52
I. Wolność zgrupowań w pierwszych latach po II wojnie światowej.....	52
II. Wolność zgrupowań w świetle Konstytucji z 22.7.1952 r.	54
§ 7. Zmiany dokonane w sferze regulacji zgrupowań w okresie obowiązywania ustawy z 29.3.1962 r. o zgrupowaniach	55
I. Ustawa z 29.3.1962 r. – uwagi ogólne; pojęcie i klasyfikacja zgrupowań.....	55
II. Przedmiotowy i podmiotowy zakres stosowania przepisów ustawy z 29.3.1962 r.	57
III. Formy administracyjnej reglamentacji zgrupowań w świetle uregulowań ustawy z 29.3.1962 r.	60
1. Zawiadamanie o zgrupowaniu.....	60
2. Zezwolenie na zwołanie i odbycie zgrupowania	63
3. Decyzja o zakazie odbycia zgrupowania	65
4. Obowiązki i ograniczenia dotyczące uczestników zgrupowania	66
5. Rola przewodniczącego. Nadzór nad zgrupowaniami.....	67
6. Administracyjna reglamentacja zjazdów	69
§ 8. Podsumowanie i wnioski.....	70
Rozdział III. Kształtowanie się ogólnej regulacji zgrupowań w III RP	74
§ 1. Konstytucyjne fundamenty wolności zgrupowań w III RP	74
I. Istota i zakres wolności zgrupowań	75
II. Pojęcie i cechy zgrupowania.....	78
III. Uprawnienia przysługujące jednostce.....	81
IV. Dopuszczalność ograniczeń wolności zgrupowań.....	83
§ 2. Wolność zgrupowań w świetle pierwotnego brzmienia ustawy z 5.7.1990 r. – Prawo o zgrupowaniach oraz orzecznictwa	84
I. Pojęcie i klasyfikacja zgrupowań	86

II. Przesłanki ograniczeń wolności zgromadzeń i środki jej ochrony	91
III. Procedura organizowania zgromadzenia	96
IV. Decyzja o zakazie odbycia zgromadzenia w świetle regulacji prawnej i orzecznictwa	100
1. Przesłanki wydania decyzji o zakazie odbycia zgromadzenia	100
2. Proceduralne aspekty decyzji o zakazie odbycia zgromadzenia. Terminy.....	113
V. Obowiązki i ograniczenia dotyczące uczestników zgromadzeń.....	116
VI. Rola przewodniczącego. Nadzór nad zgromadzeniami	119
VII. Przepisy karne. Udział Policji w zgromadzeniu	122
VIII. Wybrane problemy teorii wolności zgromadzeń: charakter prawny milczenia władzy, zgromadzenia spontaniczne	131
§ 3. Proponowane oraz dokonane zmiany regulacji normatywnej zgromadzeń w okresie obowiązywania ustawy z 5.7.1990 r. – Prawo o zgromadzeniach.....	139
I. Analiza i ocena projektu ustawy z 2.4.2004 r. o zmianie ustawy – Prawo o zgromadzeniach oraz ustawy – Prawo o ruchu drogowym.....	141
II. Propozycje zmian zawarte w projekcie ustawy z 24.11.2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o zgromadzeniach i ich ocena	146
III. Zmiany dokonane mocą ustawy z 14.9.2012 r. o zmianie ustawy – Prawo o zgromadzeniach. Wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich z 4.3.2013 r.	153
IV. Trzecia próba wprowadzenia ograniczeń uczestnictwa w zgromadzeniu osób, których nie można zidentyfikować – prezydencki projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o zgromadzeniach z listopada 2013 r.	158
§ 4. Podsumowanie i wnioski	159
Rozdział IV. Kształtowanie się szczególnej regulacji prawnej zgromadzeń w Polsce	167
§ 1. Zgromadzenia odbywające się w szczególnych miejscach.....	167
I. Zgromadzenia na drogach publicznych	167
1. Zgromadzenia na drogach publicznych – kształtowanie się regulacji.....	167
2. Zgromadzenia na drogach publicznych – analiza obowiązującego stanu prawnego	173
II. Zgromadzenia na terenie szkół wyższych	177

1. Zgromadzenia na terenie szkół wyższych – kształtowanie się regulacji	177
A. Zgromadzenia na terenie szkół wyższych w II RP	177
B. Zgromadzenia na terenie szkół wyższych po II wojnie światowej	177
2. Zgromadzenia na terenie szkół wyższych – analiza obowiązującego stanu prawnego	183
III. Zgromadzenia na terenie Pomników Zagłady	185
1. Szczegółne regulacje dotyczące terenów Pomników Zagłady w ujęciu historycznym	186
2. Pomniki Zagłady – zarys obowiązującej regulacji w zakresie ograniczeń korzystania z wolności zgromadzeń.....	187
§ 2. Zgromadzenia odbywające się w szczególnym czasie.....	190
I. Zgromadzenia w stanach nadzwyczajnych.....	190
1. Ograniczenia wolności zgromadzeń w stanie wojennym i wyjątkowym.....	191
A. Dopuszczalne ograniczenia praw i wolności w stanie wojennym – kształtowanie się regulacji.....	191
a. Zgromadzenia w stanie wojennym w okresie II RP.....	191
b. Wolność zgromadzeń w stanie wojennym po II wojnie światowej	196
B. Zgromadzenia w stanie wyjątkowym – kształtowanie się regulacji.....	200
a. Prawa i wolności w stanie wyjątkowym w świetle regulacji prawnej II RP.....	200
b. Wolność zgromadzeń w stanie wyjątkowym po II wojnie światowej	203
C. Ograniczenia wolności zgromadzeń w stanie wojennym i wyjątkowym na tle ograniczeń innych praw i wolności w świetle obowiązującej regulacji prawnej	206
2. Ograniczenia wolności zgromadzeń na tle ograniczeń innych praw i wolności w stanie klęski żywiołowej	208
A. Stan klęski żywiołowej – kształtowanie się regulacji.....	208
B. Prawa człowieka w stanie klęski żywiołowej – obowiązujący stan prawny	209
II. Zgromadzenia przedwyborcze	211
1. Zgromadzenia przedwyborcze – kształtowanie się regulacji.....	211
A. Zgromadzenia przedwyborcze w II RP	211
B. Kształtowanie się regulacji prawnej zgromadzeń podczas wyborów po II wojnie światowej.....	214

2. Zgromadzenia przedwyborcze – zarys obowiązującej regulacji.....	219
§ 3. Zgromadzenia o charakterze religijnym.....	220
I. Zgromadzenia o charakterze religijnym – kształtowanie się regulacji	220
1. Zgromadzenia o charakterze religijnym w II RP.....	220
2. Kształtowanie się administracyjnej reglamentacji zgromadzeń religijnych w PRL.....	221
II. Obowiązująca regulacja zgromadzeń o charakterze religijnym	224
§ 4. Udział żołnierzy w zgromadzeniach	226
I. Żołnierze jako uczestnicy zgromadzenia – kształtowanie się regulacji	226
1. Żołnierze jako uczestnicy zgromadzenia w II RP.....	226
2. Żołnierze jako uczestnicy zgromadzenia po II wojnie światowej.....	228
II. Żołnierze jako uczestnicy zgromadzenia w świetle obowiązującej regulacji.....	230
§ 5. Podsumowanie i wnioski	233
Rozdział V. Kształtowanie się regulacji prawnej zgromadzeń w Wielkiej Brytanii	242
§ 1. Ogólne założenia administracyjnoprawnej regulacji zgromadzeń w Wielkiej Brytanii.....	242
§ 2. Kształtowanie się ogólnej regulacji zgromadzeń w Wielkiej Brytanii (wybrane przepisy wspólne).....	245
I. Seditious Meetings Act z 30.12.1819 r. oraz Riotous Assemblies Act z 24.5.1822 r.	245
II. Public Meeting Act z 21.12.1908 r.	247
III. Public Order Act z 18.12.1936 r.	248
IV. Trade Union and Labour Relations (Consolidation) Act z 16.7.1992 r.	249
V. Protection from Harassment Act z 21.3.1997 r.	250
VI. Anti Social Behaviour Act z 20.11.2003 r.	251
§ 3. Ogólna regulacja zgromadzeń w Anglii i Walii.....	253
§ 4. Odrębności ogólnej regulacji zgromadzeń w Szkocji i Irlandii Północnej.....	258
I. Ogólna regulacja zgromadzeń w Szkocji.....	258
II. Ogólna regulacja zgromadzeń na terenie Irlandii Północnej....	259
§ 5. Kształtowanie się reglamentacji zgromadzeń w ruchu – marszów i pochodów w Anglii i Walii.....	261

I. Pojęcie marszu (pochodu)	261
II. Formy reglamentacji marszów i pochodów. Możliwości określania warunków ich odbywania.....	262
III. Okoliczności i tryb wydawania zakazu odbywania marszów i pochodów	266
IV. Uregulowania szczególne obowiązujące w Londynie	268
§ 6. Administracyjnoprawna reglamentacja marszów i pochodów w Szkocji i Irlandii Północnej	268
I. Reglamentacja marszów i pochodów w Szkocji	269
1. Formy administracyjnej reglamentacji marszów i pochodów.....	269
2. Decyzja o zakazie odbycia marszu (pochodu). Możliwości określania warunków odbycia zgromadzenia	271
II. Marsze, pochody oraz „spotkania protestu” (<i>protest meetings</i>) na terenie Irlandii Północnej.....	273
1. Formy reglamentacji marszów, pochodów i „zgromadzeń protestu”	273
2. Rozwiązania szczególne w zakresie ograniczeń wolności zgromadzeń w ruchu na terenie Irlandii Północnej	277
§ 7. Zgromadzenia w szczególnych miejscach	278
I. Zgromadzenia na drogach publicznych	278
II. Zgromadzenia w pobliżu Parlamentu, na Trafalgar Square oraz w Hyde Parku	282
III. Zgromadzenia na terenie szkół wyższych.....	286
1. Regionalne regulacje pośrednio kształtujące reżim prawny zgromadzeń na terenie uczelni wyższych	287
2. Zgromadzenia w świetle regulacji wewnętrzuczelnianej na przykładzie Uniwersytetu Cambridge.....	290
§ 8. Publiczne spotkania kandydatów w wyborach parlamentarnych i lokalnych	293
§ 9. Zgromadzenia w systemie <i>common law</i> . Analiza wybranych wątków brytyjskiego orzecznictwa.....	295
I. Pojęcie organizatora zgromadzenia.....	296
II. Granice wolności zgromadzeń w kontekście tzw. naruszenia pokoju (<i>breach of peace</i>).....	297
III. Wolność zgromadzeń w kontekście kontrmanifestacji	305
§ 10. Podsumowanie i wnioski.....	307
Rozdział VI. Wolność zgromadzeń w Stanach Zjednoczonych	314
§ 1. Wolność zgromadzeń w Stanach Zjednoczonych – uwagi wprowadzające	314

§ 2. Kształtowanie się koniecznych cech ograniczeń wolności słowa i wolności zgromadzeń w świetle orzecznictwa amerykańskiego Sądu Najwyższego.....	319
I. Neutralność przekazu, ściśle dostosowanie do służby istotnym interesom rządowym oraz pozostawianie szeroko otwartych alternatywnych kanałów przekazywania informacji.....	321
II. Konkretność, precyzyjność i wykluczający arbitralność sposób formułowania ograniczenia	331
§ 3. Zgromadzenia na drogach publicznych	335
§ 4. Zgromadzenia o charakterze religijnym i na terenie uczelni wyższych.....	339
§ 5. Zgromadzenia w pobliżu ambasad i przedstawicielstw dyplomatycznych	342
§ 6. Zgromadzenia na terenach prywatnych i o ograniczonej dostępności.....	344
§ 7. Podsumowanie i wnioski.....	346
Rozdział VII. Wolność zgromadzeń w Indiach	350
§ 1. Wolność zgromadzeń w Indiach – uwagi wprowadzające.....	350
§ 2. Ogólna regulacja prawna bezpośrednio bądź pośrednio determinująca kształt administracyjnej reglamentacji zgromadzeń w Indiach	353
I. Indian Penal Code z 6.10.1860 r.....	353
II. The Prevention Of Seditious Meetings Act z 22.3.1911 r.	357
III. The Code of Criminal Procedure z 25.1.1974 r.	358
IV. Wybrane regulacje kształtujące zakres administracyjnej reglamentacji zgromadzeń stanowione na szczeblu regionalnym	360
§ 3. Szczególna regulacja zgromadzeń w Indiach	365
I. Zgromadzenia na drogach publicznych	365
1. Zgromadzenia na drogach publicznych w świetle regulacji ogólnokrajowej.....	365
2. Zgromadzenia na drogach w świetle wybranych regulacji stanowych.....	366
II. Zgromadzenia w czasie wyborów.....	369
§ 4. Zgromadzenia w Indiach w świetle orzecznictwa.....	370
§ 5. Podsumowanie i wnioski.....	381
Podsumowanie. Postulaty <i>de lege ferenda</i>	386
Indeks rzeczowy	399